

Men Danmark har siden 1849 haft en formel ytringsfrihedsregel i grundloven. Derfor måtte finansminister Poul Møller og hans følgesvende rent teknisk gå en omvej, selv om forskellen er ens. I realiteten spiller det kun en ringe rolle, om der er formelle overfladegrundlovsregler, når de styrende føler sig trængt, og de så længe har hørt til de regerendes klan, at de har mistet forståelsen for, hvad virkelig opposition er.

Dette er historiens generelle lære. Derfor er der ingen årsag til, at fremskridtsfolk skal føle sig særlig forurettede. Magthaverne har valgt skiftende juridiske camouflager og påskud, når ytringsfriheden er blevet dem for ubehagelig. Opfordring til oprør kaldte man det, da socialdemokratiets grundlægger blev knust. Forstyrrelse af den offentlige orden var provisorietidens fængslingsgrund, da venstres Chresten Berg skulle knækkes. Manglende samarbejdsevne var de ord, der brugtes, da Jussi Merklin blev degraderet til toiletpapirforvalter.

Da det gjaldt om at stække Glistrups ytringsfrihed, fandt systemet det mest raffineret at stege ham i hans eget fedt ved som henrettelsesinstrument at bruge netop den skatte-lovgivning, hvis forløjede hulhed han havde afdækket. De love er nemlig sådan indrettede, at staten næsten kan få straffet hvemsomhelst for hvadsomhelst, hvis den bare sætter tilstrækkeligt ind derpå. Skønsbeføjelser og gummifortolkninger flourerer. Og danske dommere har ikke studeret skatteret. I deres universitetsungdom lå det område helt uden for den klassiske jura. Dommerens kendskab til skatten er alene, hvordan systemet fungerer overfor manden med en stor og stabil månedsløn. Derfor anser de grundlæggende alle i en anden indtjeningsposition for kæmpeskattebedragere. Og danske dommere er vokset op i dyb respekt for den såkaldte sagskundskab inden for embedsmandssystemet. Og ministerierne bestemmer, hvornår og hvordan de skal avancere og have givtige ben og ridderkors.

Alle disse forhold bevirkede, at der ingen grund var til at frygte, at dommerne ikke var rede til at gå med på den værste, når det gjaldt om at knalde Glistrup.

Hvis det overhovedet ville komme så langt. I 1971 og 1972 lyste en enorm sikkerhed og optimisme ud af alle de embedsfolk, Glistrup mødte. Alle var så sikre på, at de

rent administrativt og med hjælp fra fjernsyn, radio og aviser nok skulle få Glistrup pløkket ned.

Det var først fremskridtsgallup tallene og derefter valgtallene i 1973, der bragte tvivl i deres sind og fik dem til at skifte taktik, så de bestemte sig for at kaste sig ud i domstolssager, som man håbede ville svække Zvælgertallet. Det lykkedes også, men ikke tilstrækkeligt til, at det er troligt, at Poul Møller-startskuddet var blevet affyret og sagen fortsat, hvis myndighederne havde forudset, at vejen skulle blive så lang for dem.

Fem gange (1974, 1974, 1975, 1977 og 1979) skamred de Danmarks Riges Grundlov § 57 om folketingsmedlemmers parlamentariske immunitet. Hidindtil har dette ikke generet magthaverne. Med deres fuldstændige beherskelse af medierne har de kunnet klare sig med frasen om, at den, der er valgt til folketingsmedlem, ikke skal stilles bedre end andre. Blev der blot åben og lige diskussion herom, skal man ikke mange spadestik ned for at indse, at Glistrup – fordi han er oppositionspolitiker – er blevet væsentligt dårligere behandlet, end andre ville være blevet, såfremt de havde hylet med de hunde, de var iblandt og havde holdt kæft med at angribe de styrende på deres ømme punkter (embedsmændenes lønninger og partiernes vælgertilslutning).

Såvel Karl Skytte som K. B. Andersen fik imidlertid let hold på deres tropper. Den afgørelse, som grundloven forlanger truffet som en realitet, blev operetteagtig. Herom kan man læse enkeltheder i Folketingstidendes tillæg B og i folketingets forhandlinger.

Vil folketinget fremover følge samme linje over for andre, som er anlagt overfor Glistrup, har man reelt ophævet grundlovens § 57. De, der tilhører flertallet, vil man ikke anklage i politiske sager. Og de, der er med i den virkelige for magthaverne farlige opposition, bruger man sit flertal imod. Demokratiske er det en uting, at et folketingsmedlem skal være med til at stemme om, hvorvidt han kan blive sine politiske modstandere kvit. En folketingsmand med ophævet immunitet i mere omfattende sager kan hverken klare bedst muligt det hverv, vælgerne har pålagt ham, eller afse den fornødne tid på at føre sit eget forsvar tilbørligt.

Men konflikten folketing/retssal fik også en anden hovedvariant. I sager, hvor regerin-